

POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie z oskarżenia prywatnego C. K.

przeciwko R. W. i innym

oskarżonym z art. 212 k.k. i innych

w przedmiocie wniosku o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego dotyczącego ustalenia właściwości rozpoznania skargi na przewlekłość postępowania w sprawie II K [...] pomiędzy Sądem Apelacyjnym w [...] i Sądem Okręgowym w P.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 9 marca 2022 r.

na podstawie art. 38 §1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2018 r., poz. 75)

przekazuje sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w P.

UZASADNIENIE

W dniu 29 lipca 2021 r. do Sądu Rejonowego w W. za pośrednictwem poczty elektronicznej wpłynęło pismo M. K. i C.K. (datowane na 28 lipca 2021 r.) w przedmiocie powtórnego doręczenia przesyłek sądowych nieodebranych z przyczyn niezależnych od stron. Ponadto w treści pisma zawarto wniosek o „przywrócenie terminu dla uzupełnienia niniejszym składanego wniosku o uzasadnienie również niniejszym skarżonego ewentualnego rozstrzygnięcia w

sprawie, celem wniesienia ustawowego środka zaskarżenia oraz skargi, w tym skargi art. 2 ust. 1 ust. 1 ustawy z dnia 17.06.2004 r., o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, a na podstawie art. 6 ust. 3 w zw. z art. 12 ust. 4 ww. ustawy wystąpienie z jednoczesnym żądaniem stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawach jw. i żądania wydania sądowi zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności (...)", który zarejestrowano jako skarga na przewlekłość.

Sąd Okręgowy w P. postanowieniem z 16 sierpnia 2021 r., sygn. XVII S (...) w sprawie C. K. i M. K. na naruszenie prawa do rozpoznania bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy prowadzonej przez Sąd Rejonowy w W., sygn. akt II K (...) na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2018 r., poz. 75; dalej: ustawa o skardze na przewlekłość) stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...)

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy w P. wyjaśnił, że akta sprawy II K (...) zostały przekazane do Sądu Okręgowego w P. celem rozpoznania zażalenia C. K. na zarządzenie Sądu Rejonowego w W. z dnia 7 grudnia 2019 r., w konsekwencji należało przyjąć, że przedmiotowe postępowanie toczy się przed Sądem Okręgowym w P. Ponadto powołał się na orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wskazując, że ocenie podlega postępowanie jako całość, nie zaś jego aktualna faza. W związku z tym należy brać pod uwagę przebieg postępowania od jego wszczęcia do zakończenia, niezależnie od tego, na jakim etapie została wniesiona skarga na przewlekłość. Dalej Sąd Okręgowy w P. zaznaczył, że C. K. zmarła, natomiast M. K. nie wstąpił skutecznie w prawa zmarłej, zatem nie jest stroną postępowania i nie jest uprawniony do złożenia skargi na przewlekłość. Zdaniem Sądu Okręgowego w P., wniesiona skarga na przewlekłość dotyczy postępowania przed sądem rejonowym i okręgowym, zatem na podstawie art. 4 ust. 1a ustawy o skardze na przewlekłość do jej rozpoznania właściwy jest Sąd Apelacyjny w (...)

Sąd Apelacyjny w (...) postanowieniem z 9 listopada 2021 r., sygn. II S (...) zwrócił się do Sądu Najwyższego w trybie art. 38 § 1 k.p.k. o rozstrzygnięcie sporu o właściwość między sądami, poprzez wskazanie Sądu Okręgowego w P. za właściwy miejscowo i rzeczowo do rozpoznania sprawy.

W uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) podkreślono, że z treści żądania nie wynika, aby zachodziła którakolwiek z sytuacji uzasadniających właściwość sądu apelacyjnego, o której mowa w art. 4 ustawy o skardze na przewlekłość. W szczególności z pisma nie wynika, że stanowi ono skargę – w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość – złożoną w jakiegokolwiek sprawie prowadzonej przed Sądem Okręgowym w P., co uzasadniałoby właściwość Sądu Apelacyjnego w (...). W ocenie Sądu Apelacyjnego w (...), domniemanie przyjęte przez Sąd Okręgowy w P. nie znalazło dotychczas procesowego potwierdzenia, a przedmiotowe pismo zawiera wyłącznie subiektywne stanowisko co do funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, w tym na terenie apelacji poznańskiej. W konsekwencji, zdaniem Sądu Apelacyjnego, brak jest podstaw do przyjęcia, że pismo skarżącego stanowi jednocześnie skargę na przewlekłość sprawy wywołanej zażaleniem C. K. na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu Rejonowego w W. z dnia 31 lipca 2019 r., procedowanej przed Sądem Okręgowym w P. od 28 kwietnia 2020 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przedmiotem sporu kompetencyjnego pomiędzy Sądem Apelacyjnym w (...) a Sądem Okręgowym w P. jest zastosowanie w rozpoznawanej sprawie art. 4 ustawy o skardze na przewlekłość.

Nie ulega wątpliwości, że sądem właściwym do rozpoznania skargi na przewlekłość jest sąd przełożony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie (art. 4 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że pod pojęciem „sąd przełożony nad sądem, przed którym toczy się postępowanie” rozumie się sąd, z którego postępowaniem związane są zarzuty skargi na przewlekłość (postanowienie Sądu Najwyższego z 2 marca 2005 r., SPK 7/05). Natomiast jeżeli skarga na przewlekłość dotyczy

postępowania przed sądem rejonowym i sądem okręgowym – właściwym do jej rozpoznania w całości jest sąd apelacyjny (art. 4 ust. 1a ustawy o skardze na przewlekłość). Przy czym okoliczność złożenia skargi na przewlekłość w toku postępowania zażaleniowego toczącego się przed sądem wyższej instancji, nie ma wpływu na ustalenie właściwości sądu właściwego do rozpoznania tej skargi (postanowienia Sądu Najwyższego z: 2 marca 2005 r., SPK 7/05; 24 listopada 2021 r., I NO 60/21).

Treść uzasadnienia postanowienia Sądu Okręgowego w P. nie pozostawia wątpliwości, że przyczyną stwierdzenia niewłaściwości i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...), była kwestia postępowania zażaleniowego toczącego się przed Sądem Okręgowym w P., w wyniku zażalenia wniesionego przez C. K. na zarządzenie z dnia 31 lipca 2019 r.

Należy podzielić stanowisko Sądu Apelacyjnego w (...), że argumentacja przedstawiona w piśmie z 28 lipca 2021 r. w zakresie skargi na przewlekłość nie pozwala na wyciągnięcie wniosków, do jakich doszedł Sąd Okręgowy w P. Analiza tego pisma wskazuje, że brak jest skonkretyzowanego żądania stwierdzenia przewlekłości postępowania przed Sądem Okręgowym w P. Autor nie wskazuje, którego postępowania dotyczy skarga na przewlekłość i na jakim etapie postępowania doszło do przewlekłości (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 22 stycznia 2013 r., I S 182/12; 9 stycznia 2019 r., I NSP 5/18; 16 grudnia 2020 r., I NSP 162/20).

W ocenie Sądu Najwyższego, argumentacja uzasadniająca właściwość Sądu Apelacyjnego w (...) nie znajduje potwierdzenia w treści skargi na przewlekłość, dlatego właściwym do rozpoznania tej skargi jest Sąd Okręgowy w P.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 38 § 1 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość orzekł, jak w sentencji.